

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 69. — ŠTEV. 69.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 23, 1929. — SOBOTA, 23. MARCA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Število ponesrečenih narašča.

NAJMANJ 41 MRTVIH, 16 JIH PA ŠE VEDNO POGREŠAJO

Trupla so grozno nakažena in jih vsled tega skoro ni mogoče identificirati. — Šest trupel je še v rovu, toda reševalci jih ne morejo spraviti na prosto. — Kompanija se izgovarja, da ni kriva nesreče.

PARNASSUS, Pa., 22. marca. — Število žrtev včerajšnje katastrofe je znatno naraslo. Kot so izjavili rovski uradniki, je bilo najmanj enoinštirideset premogarjev usmrčenih.

Družba se izgovarja, da ni zakrivila nesreče. Rov je bil pred kratkim preiskan, vsled česar baje ne zadene družbe nikaka krivda.

Šestnajst premogarjev še vedno pogrešajo. Najbrž se nahajajo v prostorih, kamor reševalci niso mogli dospeti.

Obstaja le medlo upanje, da so se rešili po stranskem rovu in se dosedaj še niso javili v uradu družbe.

Šest trupel je še vedno v rovu, toda reševalci jih ne morejo spraviti na prosto.

Ponesrečenci so grozno nakaženi in jih jih ni mogoče identificirati.

O. F. Taylor, rovski superintendent, je rekel, da 16 mož še vedno pogrešajo.

Taylor je rekel, da ne ve še zagotovo, če je vseh teh 16 mož še v rovu, ali če so vsaj nekateri pobegnili skozi Valley Camp vhod, kakih pet milj od glavnega vhoda ter se niso še prijavili v uradu družbe. Znano pa je, da je 223 premogarjev srečno pobegnilo skozi Valley Camp vhod.

Preje se je glasilo, da je 21 trupel ob vznožju vhoda, a ko so bila odstranjena, se je pokazalo, da jih je le dvajset. Rov je bil obokan v dolgosti ene milje in v tem delu niso našli nikakih nadaljnjih trupel. Možje, oboroženi s piki in lopatami, so odšli pozno včeraj zvečer v rov, da očistijo razvaline, ki so zastavljale dohod k oddaljenim delom naprav.

Ira Thomas, pomožni tajnik državnega rudniškega departmanta, je rekel, da so mu možje, ki so se rešili, povedali, da bi bilo mogoče izogniti se smrtonosnim plinom, če bi vsi zbežali v dele rova, v katere ni prodrli plin.

OKLAHOMA JE SPODILA GOVERNERJA

Drugi governer je bil odstranjen na temelju impeachment procesiranja. — Podgoverner Holloway, pristaš A. I. Smitha, načeluje državi.

OKLAHOMA CITY, Okla., 21. marca. — Oklahoma je izbaenila potom impeachment ravnarja svojega drugega, sukcesivno izvoljenega governerja včeraj, ko je senatno sodišče lasovalo z 35 proti 9, da je governer S. Johnson nekompetenten. Johnson je bil oproščen devetih drugih obdolžb, ki so bile dvignjene od poslanske zbornice in ki so se tikale posebnih dejanj napačnega ravnanja. Kakorhitro je odredil vrhovni sodnik C. J. Mason vložitev povelja za odstavljenje, je bil zaprišezen podgoverner W. J. Holloway kot governer ter bo služil preostalo leto in devet mesecev terminu, za katerega je bil izvoljen Johnson.

J. C. Walton je bil odstranjen iz urada po impeachment ravnarju dne 17. novembra 1923. Trdil je, da je bil žrtev zarote Ku Klux Klana, ker je bil vedno sovražnik te tajne organizacije. Termin Waltona bi ugasnil januarja leta 1927. Johnson, kojega nominacija je bila izvedena od Klana, je zavzel urad ob onem času. Johnson je bil v neprimkljivosti od prvega početka svojega uradovanja, kajti njegovi sovražniki so dvignili proti njemu številne obdolžitve ter trdili, da je pod komando od Mrs. O. O. Hammonds, svoje zaupne tajnice. Johnson ni bil v uradu že cel mesec, ko je senat zavrnil pet komisarijev za česte, katere je nominiral. Ob onem času je baje Mrs. Hammonds odvrnila od governerja njegove prejšnje prijatelje ter sklenila zvezo z James R. Armstrongom, svojim stricem ter W. McAlister, tajnikom senata.

Holloway, novi governer, je vodil kampanjo za Smitha tekmo zadnjih volitev. Pred kratkim pa je izjavil, da se bo kot governer strogo držal prohibicijske postav.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK
V AMERIKI.

REVOLUCIONARJI PRENEHALI OBSTRELJEVATI MAZATLAN

Mesto je sedaj popolnoma obkoljeno. — Napadalcii bodo najbrž odšli Escobarju na pomoč. — Lojalna armada vztraja v zakopih.

MAZATLAN, Sinaloa, 22. marca. — Po dnevu brezuspešnega obstreljevanja so vstaške čete, ki obkrožajo Mazatlan, danes počivale.

Malo škode je bilo povzročene od obstreljevanja in noben človek ni bil ubit.

Vsa znamenja kažejo, da bo večina vstaških čet premeščena v Chihuahua, da ojači tam generala Escobarja.

Revolucionarne čete so popolnoma obkolile Mazatlan in vse komunikacije so bile odrezane, razven po radiju.

General Jaime Carrillo, zvezni poveljnik, ni vpriporil še nikakih definitivnih gibanj, da brani mesto, razven da je dal izkopati jarkove.

Odredil ni nikakih izpadov ter se zadovoljil s tem, da obdrži svoje čete v zakopih, za strojnimi puškami.

Vstasi pa so se tudi očitno zadovoljili s tem, da ohranijo federalne čete obkoljene ter jim s tem preprečijo pridružitve se armadi prejšnjega predsednika Callesa, ki manevrira sedaj v Chihuahui.

MEXICO CITY, Mehika, 22. marca. — Šest tisoč vojakov, pod poveljstvom generala Cardanasa, bo odšlo iz sektorja pri Torreonu v državo Sinaloa, da ojačijo federalni oddelek v Mazatlanu, kot se je oficijelno objavilo.

Ni pa jasno, po kateri poti bo odšel Cardenas, kajti direktna zveza med Torreonom in Mazatlanom je nemogoča, ker bi moral Cardenas korakati sto milj preko gora države Durango.

General Jaime Carrillo, poveljnik federalnih čet v Mazatlanu, ima približno 2500 mož na razpolago in je sporočil, da štejejo vstasi od dveh do treh tisoč mož.

Domneva se, da so vstaške čete pred Mazatlanom le prednja straža za one, ki bodo še prišli. Vladni uradniki pa so prepričani o nezavzetosti Mazatlana ter o lojalnosti čet.

JONESOVA POSTAVA

Oče nove suhaške postavave — Jones, ne pričakuje popolne suše. — Slučaji v mestih niso nikako merilo.

WASHINGTON, D. C., 22. marca. — Procesi v velikih mestih ne morejo nikdar nuditi primerne preizkušnje za narodno razpoloženje napram Jones postavi, — je rekel danes poročevalec United Press republikanski senator Wesley Jones iz Washingtona, oče drastične prohibicijske enforcement postavave.

— Jaz ne smatram New Yorka ali kakega drugega velikega mesta zmožnim izraziti razpoloženje naroda napram katerikoli postavi, — je rekel.

— Postava je v štatusnih knjigah ter bo ostala tam.

— Bolj popustljiva je kot številne druge postavave, ker prepušča obseg kazni sodnikom. Če hočejo,

PRETIRANE ZAHTEVE ZAVEZNIKOV

Število letnih plačil ni bilo razkrito. — Nemški veleindustrijašci bodo poklicani k posvetovanju. — Dr. Schacht se vrne v Berlin.

PARIZ, Francija, 22. marca. — Predsednik Nemške državne banke, dr. Hjalmar Schacht, je odpotoval včeraj zvečer v Berlin. Kot se glasi, nosi s seboj zahteve za vezniških reparacijskih izvedencev. Od Nemčije se zahteva letno plačilo 1.750.000.000 mark ali nekako \$420.000.000, ki predstavlja reparacijska plačila vseh kategorij. To bi pomenjalo skrajšanje dosedanjih letnih plačil po Dawesovem načrtu za nekako 700 do 800 milijonov mark.

Zahteve zaveznikov pa so spremljane od cele vrste pogojev, kojih značaj pa ni postal še znan.

Dr. Schacht ni dal še nikakega migljaja, da je nemška vlada sprejela te pogoje. Naprosil je brzojavno nemškega finančnega ministra, dr. Hilferdinga, naj skliče v Berlinu zborovanje veleindustrijašcev iz province ter predsednikov nemških gospodarskih zvez, da jim pojasni sedanji položaj glede reparacijskih pogajanj.

Glasi se, da si dr. Schacht želi tako zborovanje, da ne bo padla odgovornost za odklonitev ali sprejem zahtev izključno le na vlado samo, temveč tudi na voditelje nemških industrij ter financ.

Dosedaj se je ohranilo tajno, koliko letnih plačil zahtevajo zavezniki.

Iz vsega tega je razvidno, da je minimum zaveznikov ekvivalent četrtega Dawesovega letnega plačila, ki je poteklo dne 31. avgusta 1928.

Olaf in njegova žena odšla na potovanje.

OSLO, Norveška, 22. marca. — Prince Olaf in princesinja Marta sta na poročnem potovanju.

Novoporočeni par je odšel s posebnim vlakom v Trelleborg včeraj zvečer.

Olaf in Marta sta vzela v Trelleborg transbaltički ferij, da odpotujeta v Nemčijo.

obsodijo lahko kršilca na \$1 globe ter na en dan v ječi. Ni jim treba naložiti maksimum petih let čila, ki je poteklo dne 31. avgusta 1928.

CIRILICA V JUGOSLAVIJI ODPRAVLJENA

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. marca. — Kralj Aleksander je izdal danes proklamacijo, v kateri je zapovedal po vsej Jugoslaviji uporabo latinice, ne glede na to, da so se Srbi posluževali cirilice že nad tisoč let.

Ta izprememba bo veljala na milijone in milijone dolarjev, toda Jugoslavija bo stopila v vrsto zapadno-evropskih narodov.

Odprava cirilice bo dosti pripomogla k zbližanju v jezikovnem oziru. Hrvatje in Slovenci se poslužujejo latinice, dočim so Srbi vztrajali pri svoji cirilici, kar je povzročilo marsikako nesoglasje.

JUNAŠKI SIN USMRČENEGA GENERALA

Sin usmrčenega generala se je izkazal pravega junaka. — Intervencija je bila prekasna. — Dobil je sporočilo o eksekuciji.

CHESTER, Pa., 22. marca. — Petnajst let stari deček, ki študira na vojaški šoli, je slišal včeraj da je bil njegov oče, vstaški voditelj proti mehiški vladi, ustreljen.

Oče je bil general Jesus M. Aguirre, ki je bil včeraj usmrčen v provinci Vera Cruz, soglasno s poročili iz Mexico City, sin-kadet je pa Leon Humberto Aguirre.

Stoječ v uradu polkovnika Hyatta, je fant izvedel za tragično smrt svojega očeta. Preko dneva je čul, da je bil njegov oče ujet predvčeršnjim ter se je bal, da bo deležen usode njegovega strica, Simona Aguirre, ki je bil usmrčen pretekli teden.

Fant je zelo priljubljen v šoli in ko je prišlo sporočilo, da je bil njegov oče ujet, so bili storjeni koraki, da se ga reši pred običajno usodo vstaških voditeljev.

Polkovnik Hyatt je pripravil brzojavko na mehiškega predsednika ter predlagal, naj se generala radi dečka ter njegove družine izžene, ne ga pa usmrti. Ko je nameraval odposlati brzojavko, je prišla potom Associated Press informacija, da se je že zadostilo vojaški postavi. Brzojavka pa je bila kljub temu odposlana.

Mladi Aguirre je bil poklican v polkovnikov urad krog poldne.

Polkovnik je rekel, da je bil deček zelo hraber. — Stal je pokonci ter zrl naravnost vame, — je rekel Hyatt, — ko sem ga informiral. Na zunaj ni nič pokazal, kaj se vrši v njem. Rekel sem mu, da mora biti dober vojak ter skrbeti za svojo mater in sestre.

— Da, gospod, — je rekel, — ko se je vpravljaval. Pozdravil je in nato se je zalesketala solza v njegovih očeh.

Njegovi tovariši so takoj uganili, kaj se je zgodilo in nekateri so mu izrazili svoje sožalje.

MNOŽICE IZKAZUJEJO ZADNJI TRIBUT MRTVEMU MARŠALU

Na tisoče in tisoče oseb si je ogledalo truplo pokojnega maršala Focha. — Pogreb se bo vršil v torek. — Iz katedrale Notre Dame bo odpeljano truplo v Dom Invalidov. — Vsa Francija žaluje.

PARIZ, Francija, 22. marca. — Truplo maršala Ferdinanda Focha je počivalo danes v sijajni krsti.

Množice občudovalcev, vojni veterani, vdove in sirote, so polnile tiho hišo na Rue de Grenelles.

Ves dan so se vrstili ljudje, da pridejo mimo modro oblečenega trupla. Truplo je bilo odstranjeno danes zjutraj s priprostega katafalka.

V soboto bodo vrata poslopja zaprta, da se dvolji družini velikega vojaka žalovati sami, predno bo vlada priredila naroden pogreb.

Od groba nepoznanega vojaka bo truplo odpeljano v Notre Dame katedralo ter od tam v Dom invalidov, da počiva poleg Napoleona.

Navadni vojaki in generali so se mešali med množice, a malo je bilo takih, ki so zamogli videti shujšano postavo ter od bolečin spušeni obraz mrtvega voditelja.

Vse priprave so završene za pogreb, ki se bo vršil v torek.

DOSMRTNI ZAPOR ZA ZAKONSKI PAR

Dosmrtna ječa čaka zakonca, ki sta bila poročena štirideset let. — Baumes postav ju bo ločila za vedno.

Harry in Hattie Campbell sta preživela hude čase, odkar sta se poročila pred štiridesetimi leti.

Včeraj pa sta dobila dejansko razpoko. Proglasila sta se krivim sleparije po drugem redu pred sodnikom Mancuso, kar pomenja najbrž za oba, da bosta živila svoje življenje v ločenih kaznilnicah, kot stara grešnika.

Campbell, nazvan 'Phoney Kid', ki je star dva in šestdeset let, ima za seboj zelo pisano karijero, ki

obstaja iz seznama štirinajstih aretacij in ob obdobju na Škotskem, Južni Afriki, Buffalo, Detroit, Philadelphia in New York.

Hattie je bila obsojena desetkrat, ne vedno v zvezi s svojim možem. Skušala je izvrševati 'badger game', a je bila stara pet in petdeset let ter ni uspela.

V zadnjem času sta stanovala na zapadni 112. cesti. Zadnjega septembra sta odšla k nekemu zlatarju na zapadni 36. cesti ter plačala majhen depozit za zelo dragocen bracelet. Prodajalec je bil zelo zadovoljen s kupčijo, dokler ni pogrešil drugega braceleta, vrednega \$16.000. Nato pa je dogljal, da ni njegov kupec dr. Craig iz Patersona kot je rekel, da je.

Policija je domnevala, da Harry in Hattie ngenjata zopet svojo stare trike in novembra meseca ju je našla.

Obtožena sta bila sleparije po prvem redu, a za petama jima je bila Baumesova postava in radi tega bosta morala sedaj iti za preostale dni življenja v ječo.

Umirajoča je odpustila.

AURORA, Ill., 22. marca. — Margareta Weismantel, stara 22 let, usodopolno obstreljena od ljubosumnega ljubicea, mu je odpustila na poti v bolnico. Ljubček je tudi ranil nekega drugega fanta, ki jo je vzel na ples. Nato se je sam izročil oblastim.

Poicare bo ostal.

PARIZ, Francija, 22. marca. — Poslanska zbornica je dala kabinetu ministrskega predsednika Poincareja zopet zaupnico tekoni razprave glede verskih aprašanj. Glasovanje je bilo 335 proti 242.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	500 \$ 9.30	Lir	100 \$ 5.75
"	1,000 \$ 18.40	"	200 \$ 11.30
"	2,500 \$ 45.75	"	300 \$ 16.80
"	5,000 \$ 90.50	"	500 \$ 27.40
"	10,000 \$ 180.00	"	1000 \$ 54.20

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

ŠAKSER STATE BANK

63 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

GAUCHO

ROMAN

Za Glas Naroda priredil G. P.

36

(Nadaljevanje.)

Petnajsto poglavje.

SKRIVALNICE S SMRTJO.

— Gaucho! Smrt banditu! — je zakričala skupina častnikov krog generala.

Z rokama ob pasu, kadeč smodko, se je smejal glavar neprestrašen.

Don Sebastian Valero y Roco, general armade, potomec španske družine konistadorjev, se je zašmejal suho, ko je potisnil nazaj svoje pomočnike.

Njegova prilika je prišla, preje in lažje, kot pa je pričakoval. Gaucho se je igral s svojim pasom in general je zaklical svojim častnikom:

— Pustite ga meni! Nikdo naj ne odda strela, kajti jaz ga hočem odvesti živega governorju!

Nesramnost Gaucho je spravila peklensko razveseljeno misel v njegovo glavo.

— Odrezal mu bom ušesa ter okrasil njegov obraz s svojim lastnim nožem, predno ga vržemo v najglobljo luknjo.

Z revolverjem še vedno dvignjenim, je zaklical Gaucho na strahovit način:

— Ali se boš udal miroljubno ali pa te moram ustreliti kot steklega psa, kateri si?

Te besede niso že zapustile njegovih ustnic, ko je nekaj priletelo skozi zrak. Instinktivno je dvignil svoji roki pred svoj obraz, ko so prišle bodice bole krog njegovega obraza ter udarile v vso silo po njegovem ramenu in bradi, zadet od tega smrtonosnega orožja kravih gonjačev.

Dihal je ter se davil, kajti vrat in ramena so bila zavita v vrvi ob stebri, na katerega se je naslanjal malo poprej s tako zmogljivo samozavestjo.

— Pomoč! Pomoč! Jaz umiram! — je zakričal hripavo svojim pomočnikom. Vsak napor da se oprosti, ga je zapletel še bolj v bole. Častniki so prihiteli, da ga oprostite ter pozabili za trenutek na bandita na cesti spodaj.

Oborožene straže, ki so stale pokonci, so se spomnile povelja generala, da ne smejo streljati ter so opazovale z veliko radostjo zadrego njih despotov.

Ni se zgodilo pogosto, da so si drznili ti navadni prostaki smejati se v navzočnosti tega pajaca. Vseled tega ni bilo preveč slučajno, da je več kot eden zamudil priliko, da odda strel na bandita, ki jih je na ta način razveselil.

Predno so častniki razvili Rocosa ali se obrnili proti banditu, je slednji že izginil, kot sled magike.

General, koleričen ter ves zarjpljen, se je naslonil preko balustrade, na vrhu stopnje.

— Tisoč pezo za moža, ki ujame Gaucho v naslednjih desetih minutah! — je zarjovel hripavo. — Ujeti pa ga mora živega!

Ta novi podvig pa je obodril omahljive vojake. Eden je prisegel, da je izginil na poti, drugi pa je trdil, da je odhitel begunce v nasprotno smer. V majhnih skupinah so se porazgubili v različne smeri.

Smehljajoč se veselo, ko je stal v senci nekih vrat, komaj petdeset korakov krog vogala, je Gaucho opazoval dve iskajoči skupini, ki sta prišli mimo. Malo so domnevali, da si bo drznili ostati tako blizu pobesnela generala.

— Jaz bom imel njegovo življenje, — a najprvo njegovo kožo! — je godrnjal Rocoso, ko je odhajal po stopnicah navzdol, z napetim revolverjem ter krvavečim tilnikom. Vstale so že velike podplutbe, kot da je bil bičan z bičem.

Gaucho je opazoval generala in njegov štab, ko so šli mimo njegovega skrivališča. Če bi pogledali na levo stran, bi gotovo videli njegov režeči obraz.

Ko so obstali na bližnjem križišču cest, da stopijo naprej, je sključil svoji roki, da zakriči:

— Rocoso! Rocoso! Pridi in ujemi Gaucho!

Ma! tiran, presenečen in ponizan prvokrat v svojem življenju zatiranja, se je obrnil, kot jezen bik. Izstrelil je svoj revolver na slepo. Gibena postava pa je skočila preko tlakovane ceste v neko stransko ulico.

Kakih dvanaest pušk je zagrmelo za njim in krogle so proizvedle gest oblak prahu.

Tukaj so palme v loncih in zimzelen krasile vrt nekega bogatega trgovca. Vzelo je le visok skok za Gaucho, da je dosegel rob zidu, nakar se je znašel na mehki trati na drugi strani.

— Sedaj ga imamo! — je zakričal general, ko se je najmanj ducat met odzval njegovemu klicu. Nobenega drugega izhoda ali vhoda ni bilo v prostor. Brezobzirno so prodrli krasna, lesena vrata ter zrl naokrog, nevrno.

— Njega ni tukaj! — je zakričal mlad poročnik. — Vi se motite, gospod general!

Rocoso ga je udaril s polno pestjo v obraz.

— Jaz se nikdar ne motim! — je zarjovel.

— Vi niste imeli nikdar prav! — se je odzval jasen poziv. Diabolčen obraz bandita je pokukal z balkona zgoraj.

Več nadaljnjih strelav je imelo prav tako malo učinka kot prva salva.

— V hišo! — je zaklical general. — Če bo treba, bomo zažgali hišo ter izkabili vrata!

Zopet enkrat se je oglasil isti glas, ko so odhajali skozi vrata poslopja. Gaucho se je spustil zopet na višino vrta.

— Vi boste izkabili hudiča! Nikdar! To je njegovo pravo ozračje!

Rocoso se je obrnil tako hitro, da je izgubil ravnotežje ter padel na kolena, proklinjajoč.

— Rocoso! Rocoso! — Ujemi Gaucho! S temi besedami je skočil bandit skozi velika vrata, ki so bila uljudno odprta zanj.

Ko je dosegel majhno cesto, se je znašel za majhno skupino so-pihajočih vojakov, ki so nerodno galopirali po cesti, iskajoči tisoč pezo.

— Sledite poveljniku — kar je ljubka igra za nedolžne dečke lot sem jaz! — je mrmral Gaucho, ki je skromno odjahal za njimi.

Pred njimi, ko so zavili krog vogala, je zapazil nadaljnjo tako skupino, ki se je bližala s istim naporom. Stopil je v neki drugi portal, dokler ni prišel mimo zadnji mož, nakar je obnovil svoje potovanje brez cilja. Noben teh mož pa ni mislil nato, da bi se ozrl nazaj in zasledoval jih je na ta način, dokler ni dosegel ceste, direktno za veliko, kameno hišo, v kateri je imel general svoje stanovanje.

(Dalje prihodnjik.)

Umetnost in ljubezen.

Stara resnica je, da ne moreš bila samo lepa, ampak se je tudi služiti niti dvema gospodoma, kaj zavedala svoje lepote. Postala je šele dvema bogovoma. To nam bo posebej jasno, če promatramo življenje velikih ljudi, ki so se posvetili samo eni stvari, da so lahko dovršili svojo življenjsko nalogo. Kako izključno zahteva velika stvar človeka, nam kaže posebej nazorno ljubezen Gustava Flauberta, ki je ljubil umetnost nad vse in šele v drugi vrsti žensko.

Flaubert je bil, ko je dosegel petindvajseto leto, na višku svoje pisateljske in družabne slave. Bil je zal mladenič; njegovo lepoto so izražale posebno oči, ki niso razodevale samo neke neugnanosti, ki je že prehajala v divjost, ampak tudi melanholijo. V tej dobi in v teh okoliščinah se je Flaubert spoznal z Luizo Coletovo, pesnico, romanopisko, ki je imela literarni salon v Parizu. Njej edini se je posrečilo prodreti in zapustiti v njem sledove. Dama pa je bila za celih enajst let starejša od pisatelja.

Dokument tega res nenavadnega ljubezenskega razmerja nam je ostal ohranjen. Steže 265 pisem. Lani je minilo 50 let, kar je umrla ljubimka velikega mojstra. Njena dela — pesni, potopisi in romani — je niso toliko proslavila, kolikor jo je storila znamenito njena osebnost, ki jo je svet ohranil v spominu zaradi neobičajnih peripetij in dogodkov, vrstečih se v njenem življenju.

Coletova je bila prvotno poročena z nekim skladateljem. Njegov se je dalo dognati na podlagi dostopnih virov, je morala biti izredno lepa ženska. Svoji lepoti se ima tudi zahvaliti, da ji je leta 1893, ovil čelo isporov francoske Akademije. Ta venec ni bil toliko njena zasluga, kolikor zaluga filozofa Viktorja Cousina, ki je Coletovo iskreno ljubil — torej zopet dokaz, da ženska lažje doseže nesmrtnost in slavo s srečnim z moškani.

Muza Gustava Flauberta pa ni

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen s potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Vseled naše dolgoletne iskusi Vam mi zamoremo dati najboljše in najpogostejše priporočila, vedno le prvotne brezporočila.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit v Washingtonu, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne poše permit po pošti, ampak mora iti iskat vsak prošilec osebno, bodisi v najbližji naselniški urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljeniška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neoporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanke svoje moške s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote.

Jugoslavanska kvota znaša 671 priseljenecv letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in po-vedelci, oziroma žene in neoporočeni otroci izpod 21. leta onih ne-državljanov, ki so bili postavne pripuščeni v to deželo za stalno bivanje tu. Val ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se ne sprejema nikakih prošelj na ameriške vize.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street

bila samo lepa, ampak se je tudi zavedala svoje lepote. Postala je zaradi nje zelo nečimerna. Posebno ponosna je bila na svoje roke. Ko so se nekoč zbrali v njenem salonu prijatelji in znanci, sami slavni ljudje, jim je dejala: "Ali že veste, da so se našle roke Vener iz Milosa?" — "Kje?" — je vprašala ostala družba. — "Kje vendar," je nadaljevala Coletova, "Tukajle, v mojih rokavih..."

Ta ženska, ki se je v ostalem proslavila tudi z efektnimi družabnimi skandali, je imela s kritikom Alfonzom Karrrom svojevrstno dogodivščino. Karr jo je raztrgal. Sklenila se mu je osvetiti in se je poslužila v ta namen kuhinjskega noža. Hotela ga je zabosti v hrbet. Karr pa je imel veliko prisotnost duha in je srborito nasprotno porazno ukrotil in razorožil. Izvil ji je nož iz rok in zapisal na njegov ročaj: "Dar, ki mi ga je hotela gospa Luiza Coletova poriniti v hrbet. Ta 'dar' je ležal poleg na Karrovi pisalni mizi, Coletovi pa je pomagal s svojo pikantno zgodovino do velike popularnosti.

Flaubert je živel, ko je spoznal Coletovo, pri svoji materi v Rouenu. Zaljubljen se je naglo in strastno in v prvih dneh ljubezni je oblegel svojo muzo s pismi, ki so prikpevala od strasti in romantične navdušenja. Hvalil je njeno lepoto, dobrotljivost, umetništvo in ljubezen, svojo nepopolnost pa je objokaval. Ta pismo so polna bujne domišljije in dihalo suverenost velike umetnosti, ki je našla poslednjo obliko v velikih Flaubertovih delih "Skušnjave sv. Antona" in "Salambo."

V začetku sta bila Flaubert in Coletova omamljena od ljubezni, ki ju je prevzela. Flaubert je vsako ljubezen do ženske zaničeval, ker se je bal, da mu fizična izčrpanost ne bi uničila duha.

Videč, da se Flaubert ljubezni upira, se je Coletova za nekaj časa preselila iz Pariza v Rouen. Nastanila se je v provincijalnem hotelu. Vzdržala ni dolgo. Gnalo jo je nazaj v Pariz. Nagovarjala je Fluberta, naj pojde z njo. Romanopisec pa je bil zelo oprezen trezen. Šele ko sta se drugič sestala v Nantesu, je predložil Coletovi računarski načrt za skupno življenje. Razpredelil pa je čas tako, da bi bilo njegovo življenje v glavnem posvečeno delu in šele ostaneček časa ljubezni.

Tudi ko je vžival ljubezen, je Flaubert mislil na delo. Razmišljajoč o prehodu iz enega elementa v drugega, je zabeležil: "Mogoče je ta metoda (ljubezni in dela) potrebna, da si ohranim svežost za delo in čuvstvovanje. Če bi pa stalno živel skupaj, kdo ve, ali ne bi se drug drugega kmalu naveličala?" Tako je Flaubert sklenil, da ne zapusti matere in je ostal v Croissetu, Coletovo pa je pustil še dalje v Parizu.

A Coletova mu ni dala miru. Neprestano ga je zbadala s pismi. Bila je togotna in mu je očitala, da jo zametuje. V teh pismih se kaže vsa njeno ženstvenost. Tu so sama čuvstva brez trohice razuma.

Coletova zahteva ljubicega zase, on pa ji odgovarja, da pozna v življenju samo eno reč, ki je nujna. Ta reč je: delo. Coletova preklinja Flauberta, on pa ji odgovarja: "Vprašuj me, če te ljubim? Da — kolikor morem. To se pravi: Ljubezen mi ni prva stvar na svetu, ampak druga. Ljubezen mi je postelja, v katero položim svoje sree, da se odpočije. A človek ne leži ves dan v postelji. Ti pa zahtevaš, da bodi ljubezen boben, ki poje od jutra do večera in po katerem se ravna vsi naši koraki. Ne, tisočkrat ne — na to ne pristane nikoli!"

Potem citamo nasvet, ki je vreden plemenite strasti velikega moža: "Ljubi rajši umetnost kot mene! Ta ljubezen ne more nikoli prevariti in odpovedati. Ne bolezni in ne smrti ji ne moreta do živga. Moli idejo, samo ona je resnična, samo ona je večna!"

Kakor izpoved se berejo naslednji Flaubertovi stavki: "Ne poznam užitka, ki bi ga mogel primerjati s tem, kar so mi dal mrtvi v svojih delih. Vodi, zapomni si: Na svetu ni nič drugega razen lepih verzov, razen dobro sestavljenih, harmoničnih, pojočih stavkov, razen solca in mesečine, starih slik, antičnega mramorja, narkantnih obrazov. Vse drugo je zame nič..."

Tako je teklo življenje Flauberta in Coletove v večnih očitkih, v večnem boju. In romanopisec, zvest svojemu delu, ne daje Coletovi zgolj nasvetov, kako je treba živeti, če mu slediti, ampak ji razodeva tudi svoje načrte. Tako je mislil utrditi temelje svoje ljubezni. Ljubniški govori o osnovah, o ekstazah, o pogumu, ki ga navdaja pri delu. Obenem popravlja njene šepaste verzice. Toda vse je bilo zaman: med življenjskim nazorom Flauberta in Coletove se je odpiral čedalje globlji prepad. Coletova je ženska in razume samo eno strast; strast ljubezni. Flaubert pa je mož in delavci in razume samo drugo strast: strast dela. Coletova ne razume askeze in umetnosti, Flaubert pa ne priznava ljubezenske strasti. Korespondenca med obema postaja čedalje redkejša in se končno popolnoma pretrga. Flaubert se je zaman trudil, da bi pridolil Coletovo za svoje pojmovanje: ona je zahtevala ljubezni, on pa je spoštoval samo delo. L. 1862. sta se pesnik in ljubimka definitivno razšla. Coletova je ostala zvesta ljubezni. Flaubert svojemu delu: čigavi sledovi so močnejši in večji, presodi vsak lahko sam.

Kako so nastali poštni nabiralniki?

Danes, ko vidimo po celem svetu poštno nabiralnike, je zanimivo povedati, kako so nastali. Ta praktični predmet je bil uveden v sedemnajstem stoletju kot ustroj inkvizicije. Florenška republika je ukazala v mestih izložiti lese-ne šrambe, v katere so se imela polagati anonimna pisma. Te skrinjice so se imenoval "tamburi." Člani vlade so imeli ključke od teh skrinjic in so pobirali iz njih pisma. Pozneje so "tamburi" zamenjali svojo svrhu za častnejšo, postali so poštni nabiralniki za pisma in taki so še dandanes.

Kretanje parnikov Shipping News

26. marca: Columbus, Bremen Republic. Cherbourg, Bremen
28. marca: Stuttgart, Bremen, Boulogne Sur Mer Volendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
29. marca: Ile de France, Havre Berengaria, Cherbourg
30. marca: Vulcania, Trst Hamburg, Hamburg, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
31. aprila: America, Cherbourg, Bremen Dresden, Cherbourg, Bremen
5. aprila: Paris, Havre, (izlet) Olympic, Cherbourg
6. aprila: Albert Ballin Hamburg, Cherbourg Conte Biancamano, Napoli, Genova
10. aprila: Mauretania, Cherbourg Leviathan, Cherbourg
11. aprila: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen

12. aprila: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Homerie, Cherbourg Roma, Napoli, Genova
13. aprila: Minnewaska, Cherbourg St. Louis, Hamburg, Cherbourg President Harding, Cherbourg, Bremen
15. aprila: Reliance, Cherbourg, Hamburg Berlin, Cherbourg, Bremen
17. aprila: Aquitania, Cherbourg Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
19. aprila: Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Ile de France, Havre Majestic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen
20. aprila: New York, Cherbourg, Hamburg Conte Grande, Napoli, Genova
23. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen
24. aprila: Berengaria, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Bremen
25. aprila: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
26. aprila: Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam (izlet). Naš izlet. Furia, Havre Olympic, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen Augustus, Napoli, Genova
27. aprila: Deutschland, Cherbourg, Hamburg Minnetonka, Cherbourg
30. aprila: America, Cherbourg, Bremen
1. maja: Mauretania, Cherbourg
2. maja: Dresden, Cherbourg, Bremen
3. maja: France, Havre Vulcania, Trst Homerie, Cherbourg Ryndam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
4. maja: Belgenland, Cherbourg, Antwerpen Minnekahda, Boulogne Sur Mer Hamburg, Cherbourg, Hamburg Leviathan, Cherbourg
6. maja: Aquitania, Cherbourg President Harding, Cherbourg, Bremen
9. maja: Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen Berlin, Cherbourg, Bremen
10. maja: Ile de France, Havre. (Glavni pomladanski izlet). Rotterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Majestic, Cherbourg Arabic, Cherbourg, Antwerpen Karlsruhe, Boulogne Sur Mer, Bremen Republic, Cherbourg, Bremen
11. maja: Minnewaska, Cherbourg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg Conte Biancamano, Napoli, Genova
13. maja: Reliance, Cherbourg, Hamburg
15. maja: Paris, Havre Berengaria, Cherbourg President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
17. maja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Olympic, Cherbourg Lapland, Cherbourg, Antwerpen Minnesota, Boulogne Sur Mer Columbus, Cherbourg, Bremen Roma, Napoli, Genova
18. maja: St. Louis, Cherbourg, Hamburg
22. maja: Presidente Wilson, Trst (izlet) Mauretania, Cherbourg George Washington, Cherbourg, Bremen
23. maja: Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
24. maja: France, Havre Veendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Homerie, Cherbourg Pennland, Cherbourg, Antwerpen
25. maja: Minnetonka, Cherbourg New York, Cherbourg, Hamburg Leviathan, Cherbourg Conte Grande, Napoli, Genova
29. maja: Aquitania, Cherbourg America, Cherbourg, Bremen
30. maja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg Dresden, Cherbourg, Bremen
31. maja: Ile de France, Havre (izlet) Statendam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam Augustus, Napoli, Genova
26. junija: Paris, Havre (IZLET)
28. junija: Ile de France, Havre (IZLET)

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: Ile de France 29. mar.; 19. apr. Paris 5. aprila; 26. aprila. France 3. maja; 24. maja. (Op. obojni.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vpraskajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

SKUPNI IZLET

na novem in najbolj modernem opremljenem parniku

STATENDAM

HOLLAND-AMERICA LINE preko Francije,

priredimo 26. APRILA 1929

DEVET DNI V JUGOSLAVIJO oziroma ITALIJO

Izborna hrana — Vzorna postrežba Udobnost, Hitrost, Ugodne železniške zveze.

Na razpolago so nam boljše kabine v sredini parnika. Za vsa pojasnila se obrnite čimprej na:

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

V in IZ JUGOSLAVIJE

PREKO HAMBURGA z našimi znanimi parniki: Nenadkriljiva postrežba in kuhinja v vseh razredih.

\$198.

Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ v modernem 3. razredu.

(Vojni davek 35 posebej)

HITRO POŠILJANJE DENARJA PO NIZKIH CENAH

Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na —

Hamburg-American Line
89 BROADWAY, NEW YORK

VSEBINA:

Jugoslavanski motiv
Koledarski del
Denar, ki dela predsednike
Pes
Deset eksperimentov, ki so pretresli svet
Sovražniki športa v starem veku
Izgrbljena Kolumbina
Thomas Alva Edison
Poganka
Nov trijumf človeškega genija
Sočivni vrt tokom poletja
L e k
Možje, ki kopljejo premog
Trideset let Mozambiqua
Vročinski rekord prejšnjih stoletij
Granate iz vsemirja
Ford in njegovi dolavci
Mrvi v vinogradu
Zakonsko pravo v Zdrženih državah
Saj se ne izplača

ČITAJTE Slov.-Amer. Koledar za leto 1929

CENA 50 CENTOV

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St New York

VSEBINA:

Iz zgodovine polarnih ekspedicij
Z letalom preko Severnega tečaja
Nobilova blamaža
Novel in papirnati denar v Združenih državah
O dednem pravu in zapuščin-skem davku
Ivan Zorman
Kirurgija primitivnih ljudstev
Zavarovanje proti nesreči
Inozemci in lovsko pravo
Žena in mati v zgodovini
Kakšna razlika
Potovanja v Evropi
Cvetke v livaču za mlade in stare
M I
Najbližja postopja sveta
Šaljivke in šaljivko
Koliko prednikov ima vsak človek